

Any acadèmic	2010-11
Assignatura	20210 - Prehistòria II
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20210 - Prehistòria II
Crèdits	2.4 presencials (60 Hores) 3.6 no presencials (90 Hores) 6 totals (150 Hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens Experimental)
Semestre	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Josep Francesc Ensenyat				No hi ha sessions definides		
Alcover						
Bartomeu Salvà Simonet				No hi ha sessions definides		

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Història	Obligatòria	Segon curs	Grau

Contextualització

L'assignatura de Prehistòria II s'estudiaran la fase de les primeres economies productores

Es tracta d'una assignatura amb un marcat caràcter teòric on es defineixen l'inici de societats humanes complexes. Es farà especial incidència als principals fenòmens relacionats amb el procés de neolització canvis econòmics, adaptacions ecològiques, processos tecnològics, i organització social dels grups. A la vegada també s'aprofundirà en les diferents característiques dels grups productors del neolític.

Aquesta assignatura, es realitza després d'una primera assignatura de caràcter introductori que es va impartir al primer curs: Introducció a les comunitats prehistòriques. A la vegada té relació amb l'assignatura de segon curs Prehistòria I que suposa un antecedent temporal en el desenvolupament de la història de la humanitat i on s'expliquen els principals trets relacionats amb les primeres comunitats productores.

Requisits

El formar part del segon curs de la carrera d'Història és important haver superat les assignatures del 1 curs, especialment l'assignatura de l'Introducció a les comunitats prehistòriques. I també la del primer semestre que antecedeix a n'aquesta, Prehistòria I.

Recomanables

Recomanables

Per cursar aquesta assignatura no calen requisits essencials, dintre dels recomanables es citen els següents:

1. L'hàbit de buscar explicacions multicausals i de diversa naturalesa dels fets, els fenòmens i els comportaments socials.
- 2.- Tenir una bona comprensió lectora, amb una desenvolupada capacitat d'anàlisi, relació i síntesi.
- 3.- Tenir una bona expressió oral i escrita a l'hora d'estructurar el discurs expositiu.

Competències

Les competències d'aquesta assignatura queden definides en el plà d'estudi. Entre elles es poden destacar les següents:

Específiques

1. CE3 Dominar les tècniques bàsiques per a la realització de treballs d'investigació adequats al nivell de grau de cada període històric..
- 2.- CE5 Analitzar la situació de les societats humanes en els diversos períodes històrics, les seves relacions amb àmbits geogràfics distints al propi, amb el medi ambient i els recursos materials al seu abast..
3. 3.- CE6 Utilitzar el criteri de multicausalitat per entendre, analitzar i explicar els fenòmens històrics i els comportaments de les societats..
4. 4.- CE11 Comprendre les relacions establertes entre les societats que des d'àmbits geogràfics i culturals diferents han compartit un mateix espai temporal..

Genèriques

1. 1.- CG2 Comprendre, emprar i ser capaç d'explicar el llenguatge propi de la Història així com l'específic de cada un dels períodes en que aquesta es divideix..
2. 2.- CG5 Ser capaç d'accedir de forma autònoma a noves aportacions en la disciplina històrica (Noves corrents historiogràfiques, metodologies, bibliografia, etc.) valorant-les com a fruit d'un enriquidor debat científic i de la necessitat de considerar el procés de formació i aprenentatge com a propi de tota la vida..

Continguts

Continguts temàtics

PREHISTÒRIA II. LES PRIMERES ECONOMIES PRODUCTORES.

1.- ELS ORÍGENS DE L'AGRICULTURA I LA RAMADERIA

- .- El neolític: Caracterització i generalitats.
- .- Les condicions medioambientals.
- .- Hipòtesis del pas cap a l'economia productora.

L'hipòtesi del Oasi.
Teoria de les zones nuclears.
L'Hipòtesi demogràfica.
Teoria de les àrees marginals.
L'expansió multifactorial.
.- Evolucionisme i difusionisme.

2.- EL PROCÈS DE NEOLITITZACIÓ AL CREIXENT FÈRTIL.

.- Les primeres comunitats urbanes de Síria i Palestina.
.- Agricultors i pastors arcaics d'Anatòlia.
.- Les comunitats neolítiques del Zagros. Jarmo.
.- Les primeres cultures neolítiques de Mesopotàmia.
.- Agricultors i ramaders predinàstics a la Vall del Nil.

BLOC TEMÀTIC II. L'EXPANSIÓ I LA NEOLITITZACIÓ PLENA

3.- L'EXPANSIÓ DE L'AGRICULTURA I DE LA RAMEDERIA.

.- El neolític a Grècia i l'Egeu. Fasses i conseqüències regionals.
.- Els Balcans i el complex Körös-Karanovo.
.- L'Europa Central: el neolític Danubià i la ceràmica de bandes.
.- Les cultures neolítiques del mediterrani Central i Occidental.
.- Les comunitats neolítiques de Sicília, Còrsega i sardenya.
.- El Neolític a la Península Ibèrica.
.- Comunitats neolítiques a l'Àfrica Septentrional i Sahariana.

4.- ORGANITZACIÓ SOCIAL, CREENCES I MANIFESTACIONS ARTÍSTIQUES.

.- Les societats tribals simples i les bases de la complexitat social.
.- Pautes demogràfiques, processos de sedentarització i organització del territori.
.- El Modus de Producció Domèstic, els intercanvis en reciprocitat generalitzada i equilibrada.
.- Els mites agraris.
La dona i la vegetació, la Deesa Mare.
El Mite de l'Etern Retorn.
Cultes a la fertilitat i les seves manifestacions iconogràfiques.
.- Les pràctiques funeràries i el culte als avantpassats.
.- L'art neolític.

5.- EL FENOMEN MEGALÍTIC.

.- Ciclopeisme i megalitisme, precisions conceptuals.
.- Tipologia arquitectònica dels sepulcres col·lectius.
.- Els problemes de l'origen i la difusió.
.- Aixovars funeraris i ídols megalítics.
.- Seqüències regionals.

Metodologia docent

A nivell metodològic aquesta assignatura desenvolupa un seguit d'estratègies docents que passam a relacionar:

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes teòriques	Grup gran (G)	Amb les classes teòriques es pretén que l'alumne conegui els aspectes bàsics de la disciplina prehistòrica dels pobles productors i dels seus plantejaments teòrics i metodològics. Els continguts es donaran a partir d'estratègies expositives per part del professor amb suport audiovisual i campus extens.
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Es realitzaran seminaris monogràfics sobre un tema específic que es consideri especial per l'assoliment dels objectius docents de l'assignatura. El seminari es portarà a terme amb material que es donarà als alumnes de la forma escaient.
Classes pràctiques	Pràctiques	Grup mitjà (M)	Amb les pràctiques es pretén concretar els mètodes d'anàlisi explicats a les classes teòriques. A tal efecte es realitzaran tan pràctiques al laboratori de prehistòria com al camp.
Avaluació	Avaluació	Grup gran (G)	Demostrar els coneixaments i competències adquirides al llarg del curs. Prova escrita de relacionar i comparar continguts i procediments.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi i treball individual	Estudi dels continguts teòrics i preparació de les proves escrites d'avaluació.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Classes teòriques	31	1.24	20.67
Seminaris i tallers	Seminaris	5	0.2	3.33
Classes pràctiques	Pràctiques	20	0.8	13.33
Avaluació	Avaluació	4	0.16	2.67
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Estudi i treball individual	90	3.6	60
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o professora informará els

estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

En aquest apartat es desenvolupen les estratègies avaluadores dels continguts, procediments i habilitats adquirides durant el curs per part de l'alumnat.

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Amb les classes teòriques es pretén que l'alumne conegui els aspectes bàsics de la disciplina prehistòrica dels pobles productors i dels seus plantejaments teòrics i metodològics. Els continguts es donaran a partir d'estratègies expositives per part del professor amb suport audiovisual i campus extens.
Criteris d'avaluació	Atenció durant les explicacions i capacitat de proposar qüestions i debats a més de capacitat d'estructurar els continguts exposats

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Seminaris

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Es realitzaran seminaris monogràfics sobre un tema específic que es consideri especial per l'assoliment dels objectius docents de l'assignatura. El seminari es portarà a terme amb material que es donarà als alumnes de la forma escaient.
Criteris d'avaluació	Capacitat d'interactura en grup demostrant un coneixement dels materials de preparació del seminari i certa capacitat dialèctica.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (No recuperable)
Descripció	Amb les pràctiques es pretén concretar els mètodes d'anàlisi explicats a les classes teòriques. A tal efecte es realitzaran tan pràctiques al laboratori de prehistòria com al camp.
Criteris d'avaluació	assistència a les pràctiques. Capacitat de redactar un informe per escrit de les pràctiques realitzades.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	Demostrar els coneixaments i competències adquirides al llarg del curs. Prova escrita de relacionar i comparar continguts i procediments.
Criteris d'avaluació	Demostrar un coneixement dels continguts treballats durant el curs i també de la bibliografia emprada. A més de capacitat per elaborar un discurs estructurat i coherent.

Percentatge de la qualificació final: 70% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En els següents punts es presenta una bibliografia bàsica. Alguns dels títols són articles i aquests s'oferiran a l'alumnat durant el curs.

Bibliografia bàsica

BERNABEU, J.; AURA, J.E. Y BADAL, E. (1993): Al oeste del Eden. Las primeras sociedades agrícolas en la Europa Mediterránea. Madrid.
HERNANDO, A. (1999): Los primeros agricultores de la península Ibérica. Madrid.
SAHLINS, M. (1983): Economía de la Edad de Piedra. Madrid.
EIROA, J.J. (2000): Nociones de Prehistoria General. Barcelona.
LÓPEZ, P. (Coord.) (1988): El Neolítico en España. Madrid.

Bibliografia complementària

GIOT, P.R.; MONNIER, J.L. I L'HELGOUAC'H, J. (1998): Préhistoire de la Bretagne. Rennes.
LIVERANI, M. (1995): El Antiguo Oriente. Historia, sociedad y economía. Barcelona.
RENFREW, C. (1984): Arqueología social de los monumentos megalíticos. A: Investigación y Ciencia 88, pp. 70-79.
RINDOS, D. (1990): Los orígenes de la agricultura. Una perspectiva evolucionista. Madrid.

Altres recursos

Durant el curs s'aniran afegint articles i audiovisuals.

